

Cultura

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția generală statistică socială și demografie

1.2. Persoana de contact

Jana Mazur, șef secție

tel.: 022 73 54 45; 067458451

e-mail: jana.mazur@statistica.gov.md

Natalia Roșca, consultant superior

tel.: 022 73 54 45; 067770860

e-mail: natalia.rosca@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

26.02.2024

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

02.03.2023

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Cercetările statistice din domeniul culturii asigură informațiile necesare pentru descrierea rețelei și activității unităților culturale și artistice și pentru analiza evoluțiilor și tendințelor ce se manifestă de la un an la altul. Totodată, acestea asigură date comparabile la nivel național și internațional pentru utilizatorii interni implicați în definirea, implementarea și evaluarea politicilor în domeniul culturii și pentru utilizatorii externi.

Datele statistice privind rețeaua și activitatea cultural artistică se colectează prin cercetări statistice exhaustive de la biblioteci, muzee, instituții de spectacol și concerte, case de cultură, săli de cinema, edituri (ziare, reviste și alte publicații periodice), indiferent de tipul, nivelul și forma de organizare și de proprietate.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Rețeaua cultural - artistică reprezintă ansamblul unităților și instituțiilor din diferite domenii culturale și artistice: biblioteci, muzee, instituții de spectacole și concerte, case de cultură, săli de cinema, edituri (ziare, reviste și alte publicații seriale),

Biblioteca instituție sau subdiviziune structurală a unei instituții, al cărei scop principal este oferirea accesului la resurse informaționale, la servicii și facilități pentru a satisface necesitățile de lectură, informare, instruire, cercetare, educaționale, culturale și de recreere ale utilizatorilor acesteia. În cadrul societății informaționale biblioteca are rol de importanță strategică.

Biblioteca publică – bibliotecă aflată în subordinea unei autorități a administrației publice centrale sau locale ori altei autorități sau instituții publice, care activează potrivit regulamentelor proprii aprobate de către autoritatea sau instituția respectivă.

Sistemul național de biblioteci - reprezintă ansamblul bibliotecilor de diferite tipuri, organizate în rețele după principiul teritorial sau de ramură.

În cadrul sistemului național de biblioteci își desfășoară activitatea următoarele tipuri de biblioteci:

- biblioteci naționale;
- biblioteci publice teritoriale;
- biblioteci din instituțiile de învățământ;
- biblioteci specializate;
- biblioteci private.

Colecții de bibliotecă – totalitatea documentelor de bibliotecă și a resurselor informaționale accesibile local sau de la distanță și puse la dispoziția utilizatorilor.

Colecțiile de bibliotecă includ diferite tipuri de documente pe suporturi fizice sau în format digital. În funcție de suportul purtător de informație și tehnica de realizare, documentele de bibliotecă se clasifică în următoarele tipuri: manuscrite; incunabule; documente tipărite care se prezintă sub formă de: cărți, publicații seriale, documente de muzică tipărită, documente grafice, documente cartografice, documente normative, documente tehnice, documente de brevet, documente nepublicate, documente audiovizuale și multimedia, microformate, documente electronice, documente Braille și alte documente.

Titlu reprezintă un cuvânt sau grup de cuvinte care figurează la începutul unui document, fiind utilizat pentru identificare și care îl deosebește de alt document.

Cărți și publicații seriale (legate):

- **Carte** – document tipărit și format prin asamblarea, legarea paginilor (sub formă de codice).
- **Publicație serială** document în formă tipărită sau nu, publicat în fascicule succesive, având de obicei o ordine numerică sau cronologică, pe o perioadă nedeterminată, indiferent de periodicitatea acestuia.

Cărțile și publicațiile seriale (legate) sunt numărate ca și volum. Publicațiile seriale și ziarle nelegate trebuie numărate ca și cum ar fi legate. Un volum cuprinde toate numerele unei publicații dintr-un an.

Utilizator activ: persoană sau organizație înscrisă cu scopul de a utiliza colecțiile și/sau serviciile bibliotecii. Persoana sau organizația se consideră înscrisă, dacă aceasta s-a înregistrat în cursul anului de referință (nou înscris) și a utilizat colecțiile și/sau serviciile bibliotecii în anul/anii precedent(ți) anului de referință.

Utilizator de bibliotecă – persoană fizică sau juridică care folosește resursele informaționale, serviciile și facilitățile bibliotecii.

Înscrierea persoanei în calitate de utilizator al bibliotecii publice se face prin completarea de către aceasta a fișei-contract de înscriere a utilizatorului. În cazul în care permisul de utilizator nu a fost actualizat în termen de un an de la expirarea termenului de valabilitate al acestuia, statutul de utilizator de bibliotecă încetează.

Numărul de utilizatori ce revine unei biblioteci – numărul total al utilizatorilor serviciilor bibliotecii raportat la numărul bibliotecilor care au funcționat în anul de referință.

Numărul de volume ce revine unui utilizator – reprezintă numărul volumelor existente în bibliotecă raportat la numărul total al utilizatorilor bibliotecii, în anul de referință.

Împrumut – reprezintă împrumutul direct sau furnizare către utilizator a unui document neelectronic (de exemplu, carte) sau a unui document electronic pe un suport digital (de exemplu, CD-ROM ori alt tip de suport (de exemplu, un cititor de cărți electronice), sau transmiterea unui document electronic către utilizator pentru o perioadă limitată de timp (de exemplu, o carte electronică).

Intrări - reprezintă numărul de intrări efectuate de persoane fizice (indivizi) în incinta bibliotecii pe parcursul anului de raportare în scop de utilizare a serviciilor sau echipamentelor ei.

Vizită virtuală – un ciclu continuu de activități pe site-ul bibliotecii, efectuate, de regulă de către utilizatori din afara adresei IP a bibliotecii (de obicei, din afara perimetrului bibliotecii), indiferent de numărul de pagini sau informații consultate.

Personalul de bibliotecă - reprezintă totalitatea persoanelor angajate în bibliotecă, care lucrează pentru o remunerare.

Personal profesional de bibliotecă – persoana angajată în bibliotecă care a primit o formare profesională în domeniul biblioteconomiei și/sau științele informării și a cărei activitate necesită o formare profesională, sau experiență în domeniu.

Muzeul este instituția publică de cultură, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării sau recreării, măturii materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, precum și ale mediului înconjurător.

Colecția este un ansamblu de bunuri culturale și naturale, constituit în mod sistematic și coerent de către persoane fizice sau juridice de drept public sau privat.

Muzeele și colecțiile publice se clasifică după următoarele criterii:

1) natura bunurilor culturale existente în patrimoniul lor:

- **de istorie** - muzee (colecții publice) care au în patrimoniu bunuri mobile sau imobile cu caracter istoric, comemorativ, documentar (arhive, referitoare la personalități istorice), militar, antic, etc.;
- **de etnografie** - muzee (colecții publice) care expun materiale referitoare la: cultură, structuri sociale, credințe, costume naționale, arte tradiționale, etc.;
- **ținutal** – muzee (colecții publice) sau monumente ale naturii consacrate subiectelor care se raportează la istoria ținutului natal ;
- **memorial** - muzee (colecții publice) care au în patrimoniu bunuri mobile sau imobile cu caracter comemorativ;
- **de artă** - muzee (colecții publice) care dețin bunuri mobile sau imobile consacrate artelor frumoase și artelor aplicate, inclusiv colecțiile muzeale din mănăstiri și biserici. In acest grup se cuprind muzeele de sculptură, galeriile de pictură, muzeele de fotografie și film, monumente, inclusiv galeriile de expoziții care depind de biblioteci, centrele de arhive;
- **de literatură** - muzee (colecții publice) care expun materiale privind istoria literară
- **mixte** – muzee (colecții publice) care dețin un ansamblu divers de bunuri culturale.

Vizitator – persoană care vizitează un muzeu, colecție publică, expoziție.

Numărul de vizitatori ai muzeelor la 1000 locuitori – vizitatori ai muzeelor raportat la populația din anul de referință.

Instituțiile de spectacole și concerte sunt unități de cultură, proprietate publică sau privată, aflate în serviciul societății cu rol de educare și recreare, precum și de promovare a valorilor cultural-artistice, autohtone și universale, pe plan național și internațional. Acestea prezintă publicului spectacole dramatice, lirice, coregrafice, de divertisment, folclorice, de varietăți, de circ, de păpuși sau de marionete, precum și concertele, indiferent de gen, sau orice tip de reprezentare prezentate direct publicului.

Instituțiile de concerte sunt filarmonici, orchestre sau alte formațiuni instrumentale, corale sau vocal-instrumentale, care dețin un ansamblu artistic permanent, capabil să susțină activitatea unei stagiuni de concerte.

După profilul repertoriului, **instituțiile de spectacole și concerte** se clasifică astfel:

Spectacol – reprezentație dramatică, de păpuși și marionete, lirică, folclorică, coregrafică, de varietăți, de divertisment, instrumentală, vocal-instrumentală, circ și concerte.

Spectator – persoană care vizionează /audiază un spectacol sau concert.

Numărul spectatorilor la spectacole sau concerte la 1000 locuitori – numărul spectatorilor/ care au vizionat sau audiat spectacole sau concerte, raportat la populația din anul de referință.

Locuri în sala de spectacole – capacitatea sălii proprii (permanente) a instituției de spectacole și concerte.

Personalul instituției de spectacole și concerte cuprinde personalul de specialitate artistică.

Publicațiile seriale (ziare, reviste și alte publicații periodice) sunt publicațiile imprimare, editate în țară și oferite publicului.

Numărul de titluri se referă la totalul publicațiilor seriale (ziare, reviste și alte publicații periodice) existente la sfârșitul anului.

Tirajul anual reprezintă numărul total al exemplarelor de ziare, reviste și alte publicații periodice tipărite într-un an calendaristic (12 luni) și care au fost vândute (direct sau prin abonamente) și nevândute; la acestea se adaugă cele distribuite gratuit în țară sau în străinătate.

Numărul titlurilor ziarelor editate la 1000 locuitori – numărul titlurilor ziarelor editate, raportat la populația din anul de referință.

Numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate la 1000 locuitori – numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate, raportat la populația din anul de referință.

3.2.2. Unitatea de măsură

Indicatori exprimați în valori absolute:

Unități - numărul de biblioteci, teatre, instalații cinematografice, instituții culturale, etc.

Mii persoane - numărul utilizatorilor, numărul de intrări, numărul vizitelor, spectatorilor, personalul.

Mii/mln. exemplare - colecții, tiraj, etc.

Indicatori exprimați în valori relative: la 1000 locuitori numărul titlurilor, numărul de vizitatori, spectatori

3.2.3. Formula de calcul

I. Biblioteci

1. Numărul de volume ce revine unui utilizator:

$$NV_u = \frac{NV_e}{NU}$$

unde:

NV_u – numărul de volume ce revine unui utilizator;

NV_e – numărul volumelor existente în biblioteci;

NU – numărul total de utilizatori care au efectuat tranzacții de împrumut.

2. Numărul de utilizatori ce revine unei biblioteci:

$$NU_b = \frac{NU}{NB}$$

unde:

NU_b – numărul de utilizatori ce revine unei biblioteci;

NU – numărul total de utilizatori care au efectuat tranzacții de împrumut;

NB – numărul total de biblioteci;

II. Muze

3. Numărul de vizitatori ai muzeelor la 1000 locuitori:

$$NV_m = \frac{NV}{P} * 1000$$

unde:

NV – numărul total de vizitatori la muze;

P – populația la 01.01. din anul de referință;

III. Instituții de spectacole și concerte

4. Numărul spectatorilor/auditorilor la spectacole sau concerte la 1000 locuitori:

$$NSA_{sc} = \frac{NSC}{P} * 1000$$

unde:

NSA_{sc} – numărul total al spectatorilor care au vizionat sau audiat spectacole sau concerte;
P – populația la 01.01. din anul de referință;

IV. Edituri (ziare și reviste)

5. Numărul titlurilor ziare editate la 1000 locuitori:

$$NZ = \frac{NZ}{P} * 1000$$

NZ – numărul titlurilor ziarelor editate;
P – populația la 01.01. din anul de referință;

6. Numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate la 1000 locuitori:

$$NP_r = \frac{NP}{P} * 1000$$

unde:

NP – numărul titlurilor publicațiilor periodice (reviste) editate;
P – populația la 01. 01. din anul de referință.

Notă: Pentru toate calculele se utilizează populația stabilă la început de an

3.3. Clasificările utilizate

Activitatea economică: Clasificarea Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărîrea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărîrea nr.1444-ST din 04.01. 2004. Pus în aplicare de la 01.02.2004. Ediția 2005.

Începînd cu anul 2013 este implementată în practică versiunea nouă a Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2), armonizat integral cu Nomenclatorul de Activități Economice din Comunitatea Europeană (NACE Rev.2).

Forme de proprietate: Clasificatorul formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP): aprobat prin Hotărîrea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Unități administrativ-teritoriale: Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărîrea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

Clasificarea cărților din biblioteci: Clasificarea Zecimală Universală

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Cercetările statistice din domeniul cultură acoperă toate unitățile care desfășoară activități cultural – artistice sau sportive, care au personalitate juridică, indiferent de forma de proprietate.

3.4.2. Populația statistică

Cercetările din domeniul culturii cuprind toate bibliotecile, muzeele, instituțiile de spectacole și concerte, întreprinderile ce prestează servicii de difuzare a filmelor, editurile de ziare și/sau reviste, casele și căminele de cultură, cu proprietate publică sau privată.

3.4.3. Geografică

Cercetările din domeniul culturii nu cuprind localitățile situate în partea stîngă a r. Nistru și mun. Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp sunt disponibile începînd cu anul 2000.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele rezultate privind cercetările din domeniul culturii sunt dezagregate după:

- Tipuri (datele vizând muzeele, bibliotecile);
- Medii de rezidență;
- Regiuni economice de dezvoltare (Nord, Centru, Sud, mun. Chișinău, UTA Găgăuzia);
- Forme de proprietate.

În cazul dacă datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

3.6. Periodicitatea diseminării

Anuală

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

Anual – luna mai

3.8. Revizuirea

Datele sunt finale la prima diseminare.

Politica de revizuire a datelor este în conformitate cu **Politica de revizuire a datelor statistice**, aprobată prin ordinul BNS nr. 35 din 30.08.2022:

https://statistica.gov.md/files/files/despre/planuri/Politici/Politica_revizuire_2022_ro.pdf.

3.9. Perioada de referință

Anul calendaristic.

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

În procesul de colectare a informației privind statistica culturii se utilizează rapoartele statistice, care vizează următorii indicatori primari:

Raport statistic nr. 2-c „Activitatea sălilor de cinema”

- instalații de proiecție cinematografică puse în exploatare pe parcursul anului
- instalații de proiecție cinematografică care și-au pierdut capacitatea de muncă pe parcursul anului
- instalații de proiecție cinematografică la sfârșitul anului
- numărul locurilor în sălile de cinema
- numărul spectacolelor și numărul vizitelor.

Raport statistic nr. 8-c „Activitatea muzeului”

- numărul pieselor de muzeu
- numărul pieselor de muzeu, ce necesită restaurare
- numărul pieselor de muzeu restaurate
- numărul obiectelor supuse inventarierii științifice
- numărul de piese documentate computerizat
- suprafața totală a muzeului
- numărul vizitelor individuale și în grup
- numărul de ghidaje
- numărul de expoziții
- personalul muzeului.

Raport statistic nr. 12-c „Activitatea teatrului, organizației concertistice și de impresariat și a colectivului artistic profesionist și de amatori”

- numărul spectacolelor, concertelor
- numărul spectatorilor
- suma încasărilor
- locuri existente în săli de spectacole
- numărul personalului artistic.

4.1.2. Surse administrative

Ministerul Culturii prezintă BNS informația privind activitatea bibliotecilor, care este colectată în baza

raportului statistic nr.6-c „Activitatea bibliotecilor”. Acest raport vizează următorii indicatori primari de bază:

- 1) Colecții existente și achiziționate:
 - cărți;
 - publicații seriale (ziare, reviste, anuare, buletine);
 - documente de muzică tipărite;
 - manuscrise, alte documente nepublicate;
 - documente audiovizuale;
 - documente electronice;
 - alte documente de bibliotecă;
- 2) Servicii de bibliotecă și utilizarea lor:
 - a) Utilizarea bibliotecii:
 - numărul de utilizatori activi, inclusiv bărbați, femei, copii, tineri, adulți, vârstnici;
 - numărul de intrări, persoane;
 - numărul de împrumuturi;
 - numărul de vizitatori/vizite după tip;
 - vizite virtuale la resursele din rețeaua bibliotecii;
 - b) Echipamente și facilități:
 - numărul de locuri pentru utilizatori;
 - numărul de calculatoare, laptopuri, tablete, imprimante, scannere, fotocopiatoare, alte echipamente;
- 3) Împrumuturi interbibliotecare;
- 4) Structura personalului de bibliotecă pe niveluri de instruire și grupe de vârstă.

Informația privind activitatea editurilor este prezentată de către Camera Națională a Cărții din cadrul Ministerului Culturii și cuprinde următorii indicatori primari de bază:

- numărul titlurilor și tirajul ziarelor după limba de publicare;
- numărul titlurilor și tirajul publicațiilor periodice după limba de publicare;
- numărul titlurilor și tirajul publicațiilor periodice pe domenii.

4.1.3. Estimări

Nu se aplică

4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Date statistice vizând statistica muzeelor, teatrelor, organizațiilor concertistice, de impresariat, instituțiilor culturale sunt disponibile începând cu anul 1940, informația privind statistica bibliotecilor publice - începând cu anul 1950.

Începând cu anul 2005 informația privind activitatea bibliotecilor este colectată nu numai de la bibliotecile publice (cele care dispun de fonduri universale de cărți), dar și de la celelalte biblioteci care funcționează în republică (bibliotecile pe lângă instituțiile de învățământ, științifice, specializate, sindicale ș.a.). Astfel, Ministerul Culturii a întocmit structura Sistemului Național de Biblioteci.

În anul 2006 au fost introduși un șir de indicatori noi cum ar fi numărul de utilizatori activi (persoană care a utilizat pe parcursul anului de referință serviciile și facilitățile bibliotecii), personal echivalent normă întreagă, etc.

În anul 2005 Biroul Național de Statistică (BNS) pentru prima dată a elaborat publicația statistică „Cultura în Republica Moldova”, care conține informații statistice privind situația în domeniul culturii, sportului, turismului și odihnei în Republica Moldova. Publicația conține date statistice în domeniu pentru perioada anilor 1995-2004.

În anul 2017, raportul statistic – Activitatea bibliotecilor a fost revizuit și introduși indicatori vizând instruirea non-formală și formală a utilizatorilor.

Annual, date generalizate vizând statistica culturii se prezintă în adresa comitetului de statistică al CSI,

precum și se completează chestionare solicitate de către UNESCO.

Informația statistică vizând domeniul cultura se colectează din mai multe surse: a) Ministerul Educației și Cercetării (responsabil de colectarea datelor de la instituțiile extrașcolare), b) Ministerul Culturii (responsabil de colectarea datelor culturale (case și cămine de cultură), biblioteci, școli de muzică, arte și arte plastice pentru copii, informația vizând editarea ziarelor și publicațiilor seriale), c) BNS colectează informația vizând activitatea instituțiilor ce prestează servicii de difuzare a filmelor, activitatea muzeelor, organizațiilor concertistice și de impresariat, colectivelor artistice profesioniste și de amatori.

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea de cercetare este unitatea cultural - artistică, organizată potrivit legii, (biblioteca, muzeul, colecția publică, instituția de spectacole și concerte, editura de ziare și/sau reviste), care îndeplinește următoarele condiții:

- are personalitate juridică;
- este organizată și destinată populației pentru informare, cercetare, educare, recreere;
- informarea, cercetarea, educarea, recreerea se fac pe baza utilizării facilităților oferite de bibliotecă, vizitării muzeelor și colecțiilor publice, participarea la spectacole și concerte, a știrilor, evenimentelor, informațiilor destinate publicului larg sau de specialitate publicate în ziare și reviste;
- dispune de personal de specialitate necesar și de baza materială adecvată pentru desfășurarea, în bune condiții a activităților cultural – artistice.

4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare

Numărul unităților cercetate include toate unitățile cultural – artistice accesibile publicului, indiferent de forma de proprietate, publică sau privată, ori mediul de reședință, urban sau rural.

4.2.4. Periodicitatea cercetării

Anuală

4.2.5. Colectarea datelor

Înregistrarea datelor în chestionarele cercetărilor statistice din domeniul culturii se realizează de către persoanele desemnate din partea unităților cultural-artistice. Chestionarele se completează conform precizărilor metodologice corespunzătoare.

Colectarea cercetărilor statistice vizând activitatea muzeelor, teatrelor și organizațiilor concertistice și de impresariat se efectuează prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică, care ulterior expediază rapoartele statistice în adresa BNS pentru procesare și generalizare.

Ministerul Educației și Cercetării prin intermediul direcțiilor raionale (municipale) de învățământ, tineret și sport colectează rapoartele statistice vizând activitatea instituțiilor extrașcolare pentru copii, care ulterior sunt generalizate și expediate în adresa BNS.

Ministerul Culturii prin intermediul Centrului de Statistică al Bibliotecii Naționale a RM, colectează datele cu privire la activitatea bibliotecilor, caselor de cultură și a formațiilor artistice, instituțiilor de învățământ artistic extrașcolare și prezintă rapoartele generalizate BNS.

Perioada de referință pentru toate rapoartele este anul calendaristic.

4.3. Procesarea și compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Condițiile de control logic la nivel de chestionar au ca scop: urmărirea și verificarea fluxurilor logice din chestionar; respectarea corelațiilor între datele/răspunsurile diferitelor capitole, verificarea încadrării între limitele normale a datelor corespunzătoare anumitor indicatori, eliminarea unor date aberante sau ilogice. Prin **condițiile de verificare a integrității** se urmărește corelarea și verificarea datelor de identificare ale unităților din nomenclator cu cele completate cu date. Confidențialitatea datelor este asigurată în toate fazele cercetărilor statistice. Comunicarea între sediul central al BNS și direcțiile teritoriale de statistică se realizează prin diferite mijloace (e-mail, telefon etc.)

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor

Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației din chestionarele prezentate de către

unitățile cultural-artistice.
4.3.3. Ajustările
Nu este aplicabil
4.3.4. Asigurarea calității
<p>Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017.</p> <p>În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.</p> <p>În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.</p> <p>Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.</p> <p>Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.</p>

5. Comparabilitate și coerență
5.1. Comparabilitatea internațională
<p>Metodologia de elaborare a indicatorilor statistici în domeniul culturii este armonizată parțial la standardele UNESCO.</p> <p>Informația cu privire la activitățile de bibliotecă și evenimente, în care se solicită numărul de evenimente și numărul activităților de instruire, respectiv numărul sesiunilor de instruire a utilizatorilor în vederea utilizării bibliotecii și a serviciilor informaționale și numărul de utilizatori care au participat la activitățile de instruire nu a fost colectată până în anul 2017.</p>
5.2. Comparabilitatea în timp
Datele sunt comparabile în timp
5.3. Coerența cu alte statistici
Nu este aplicabil

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)
<p>Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.</p> <p>Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).</p> <p>Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.</p> <p>Biroul Național de Statistică, în calitate sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.</p> <p>În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale; 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale; 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;

- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative de care se conduce BNS în activitate pot fi accesate pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Despre BNS* (<https://statistica.gov.md/ro/acte-normative-56.html>).

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sunt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

Totodată, același articol aliniatul (6) stipulează, că prin derogare de la prevederile alin. (5), datele care se referă la 1–3 unități statistice pot fi diseminate în cazul în care:

- a) unitățile statistice nu pot fi identificate direct sau indirect;
- b) unitățile statistice și-au dat acordul explicit pentru divulgarea datelor;
- c) aceste date țin de comerțul internațional de mărfuri;
- d) este necesară informarea societății asupra problemelor de importanță majoră, iar programul de lucrări statistice prevede diseminarea acestor informații.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă..

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării
8.1. Accesul la informație
8.1.1. Calendarul de diseminare
Anual este elaborat Calendarul de diseminare a informațiilor statistice elaborate de BNS.
8.1.2. Accesul la calendarul de diseminare
Calendarul de diseminare a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.gov.md .
8.1.3. Accesul la date statistice
Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23: a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale. b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;
Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina https://statistica.gov.md/ro , rubrica <i>Despre BNS / Acte normative</i> (https://statistica.gov.md/ro/acte-normative-56.html). Pagina web a BNS https://statistica.gov.md/ro reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS. Toate comunicatele, rapoartele analitice, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS sunt plasate pe pagina web oficială.
8.2. Formatul diseminării
8.2.1. Note analitice
Comunicatele și rapoartele analitice sunt publicate pe pagina web oficială a BNS: https://statistica.gov.md/ro la rubrica <i>Media / Comunicate statistice</i> , conform <i>Calendarului de diseminare</i> .
8.2.2. Publicații
Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind cultura: - Culegerea „ <i>Cultura în Republica Moldova</i> ” conține tabele cu date anuale, precum și informații referitoare la evoluția în timp a principalilor indicatori ai culturii; - alte publicații statistice: Anuarul statistic; Breviarul statistic; Statistica teritorială. Acces la publicații în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.gov.md , rubrica <i>Produce și servicii / Publicații</i> (http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&)
8.2.3. Baze de date/serii de timp
- Banca de date statistice http://statbank.statistica.md , domeniul <i>Statistica socială / Cultură și Sport</i> - Pagina oficială a BNS: www.statistica.gov.md , rubrica <i>Statistici pe domenii / Societatea și condițiile sociale / Cultură și sport</i>
8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale
Chestionare internaționale UNESCO: „Privind filmele artistice de lung metraj”, tabelele CSI „Activitatea instituțiilor de cultură”, etc.
8.2.5. Solicitări de date suplimentare
BNS, în limita informațiilor disponibile și în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială, pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, comunicatele și rapoartele analitice, plasate pe pagina oficială web. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – https://statistica.gov.md/ro , rubrica <i>Produce și servicii / Solicitare de informații statistice</i> : https://statistica.gov.md/ro/solicitare-de-informatii-statistice-9998.html .

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Metadate și clasificatoare / Metadate de referință* (<https://statistica.gov.md/ro/metadata>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/>, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Rapoarte de evaluare externă* (<https://statistica.gov.md/ro/rapoarte-de-evaluare-externa-9930.html>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/>, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Sondaje de opinie* (<https://statistica.gov.md/ro/sondaje-de-opinie-9933.html>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Eurostat	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
UNESCO	http://stats.uis.unesco.org/unesco/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=1388